

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

La crisi i la mirada a llarg termini

Hem de posar-nos d'acord en les qüestions centrals de país

La gran afluència de visitants espanyols que hem tingut pels ponts festius de la setmana passada no ens hauria de fer perdre la percepció de la realitat.

Ja sembla una evidència que la tempesta que s'albira en l'horitzó farà que l'economia s'instal·li en un escenari de feble creixement acompanyat amb nivells d'inflació, augment del cost de la vida, mai vistos.

Tanmateix, darrere del difícil entorn que imposa la conjuntura –pandèmia i guerra a Ucraïna– hi ha una realitat més complexa, una circumstància més estructural i de llarg termini, sobre la qual l'emergència sembla que impedeix reflexionar amb la profunditat que ens caldria.

No està gens clar com evolucionaran els preus dels carburants ni el de l'electricitat. Tot i que la inflació sembla que ha deixat de pujar i ha passat del 10% al 7% en xifres rodones, els preus de l'alimentació i dels productes bàsics segueixen pujant i no hi ha qui avisi de fins a quant i al llarg de quin temps. La qüestió és que, una altra vegada, ens trobem al llindar d'una crisi del model econòmic, del model de país.

Amb la mirada posada en el futur és força preocupant la manera persistent en què es van deteriorant els fonaments per a la prosperitat.

Com també inquieta la resistència d'un pensament localista i conjuntural que només escampa comunicació cloroform. No hi ha visió global i de llarg termini.

Però aquesta visió esdevé indispensable si es vol redreçar

el rumb. Una visió que busqui crear les bases d'una societat i una economia més estables, en les quals la prosperitat sigui una realitat compartida que ens estalviï repetir els desastres dels quals volem fugir.

Encara que n'hi ha uns quants que des de les còmodes poltrones del poder s'entesten a negar setmanalment l'evidència, Andorra s'acosta a una situació límit. La societat andorrana serà com un constructor que haurà de reforçar

---

**Una altra vegada
ens trobem al llindar
d'una crisi del model
econòmic i de país**

**Sense un gran
pacte de país ja ens
podem oblidar d'un
bon acord amb la UE**

---

els fonaments després d'un terratrèmol que ha estat a punt d'enfermar l'edifici.

Al país li caldrà redreçar una arquitectura institucional que doni més harmonia i equitat a les relacions socials i econòmiques. Esperar a la catàstrofe per intentar reviscolar una visió compartida del futur suposaria un cost que Andorra ja no pot assumir.

En una tribuna publicada el 30 de novembre al diari *l'Opinió*, l'exprimer ministre francès Bernard Cazeneuve, escrivia que cap època s'assembla a la prece-

dent "(...) i el temps que passa no reproduceix mai idènticament els contextos."

Però, com diu Cazeneuve, si tot canvia no hi ha pas res que ens impedeixi tanmateix d'adonar-nos que hi ha qüestions que retornen periòdicament en la història política.

Tal vegada hagi arribat l'hora de pensar que no n'hi ha prou de mirar les tempestes que patim, sinó d'intuir també el que hi ha al seu darrere.

Com més triguem a actuar, menys llibertat tindrem per triar el futur. Però és evident que en tots els terrenys abunden més les resistències, les obstruccions o les alternatives fantasioses que no pas els projectes factibles i rationals.

Però sobretot, si no hi ha grans consensos socials, la desconfiança cap a la política seguirà avançant i només en traurà profit el populisme.

S'ha produït un procés de degradació que està generant un allunyament de la ciutadania, un desconcert i també una repulsa indignada per la manca de seny i de rigor dels representants de tot el poble.

Dit d'una altra manera, si els que poden representar el pal de paller del país, polític, econòmic i social, no són capaços de posar-se d'acord en les qüestions centrals de país, el futur que ens espera és realment magre i ens durà a la decadència. I encara hi afegeixo que sense aquest gran pacte de país, ja ens podem oblidar d'un bon acord d'associació amb la Unió Europea i resagnar-nos a la subordinació.